No. 59.

BREDASCHE Staat-, Letterkundig- Nieuws- COURANT en Wetenschappelijk Blad.

Zaturdag den 9 Maart.

LATERE BERIGTEN DER COURANT,

van Vrijdag 8 Maart,

behelzende de laatste *Fransche* en *Belgische* Nieuwstijdingen benevens de *Fransche Beursprijzen* van den volgenden dag.

BELGIE.

BRUSSEL, den 7den Maart.

Aan de order was bij de afgevaardigden, in hunne zitting van gisteren, de discussie over derzelver budget en die over een ontwerp op de barrièren. Aan het eerste de voorkeur gegeven zijnde, werd, op verzoek van een tiental leden, besloten het budget der kamer in geheim comité te behandelen; doch in weerwil daarvan deelen onze bladen het daarin verhandelde reeds mede. Door den heer *Dumortier* waren namelijk in gemeld budget, dat 360,000 franken bedraagt, eenige verbeteringen voorgeslagen, en had hij onder anderen den wensch geuit, dat de kamer, in haar lokaal, eene eigene drukkerij mogt bezitten; zulks werd door de heeren *Lebeau* en *A. Rodenbach* ondersteund, terwijl de laatste bovendien vermeende, dat de normale drukkerij daartoe bijzonder zoude geschikt zijn. — In deze zelfde zitting werd door den minister van binnenlandsche zaken een wet-ontwerp, betreffende de granen, op het bureau nedergelegd.

Naar men verzekert heeft de centrale sectie zich thans met den minister van oorlog genoegzaam over derzelfs budget verstaan, dat op morgen of overmorgen deswegens bij de kamer rapport kan worden uitgebragt. De voorgestelde en toegegeven reductien zouden, bijna zes millioenen franken beloopen.

Bij den senaat is het ontwerp op de branderijen ingekomen, die tot derzelfs onderzoek eene commissie benoemd heeft.

— Bij een besluit van den 5den dezer gedagteekend, werdt, op het voorstel van den minister-directeur van oorlog en den raad van ministers gehoord, den staat van beleg der stad Gent ingelijks opgeheven, en het besluit van 22 October 1831, denzelven daarstellende, ingetrokken. — De *Messager de Gand* hunt, na de mededeeling van het besluit, deze weinige regelen volgen: „Eindelijk is de ban, waarin de stad Gent door den heer *de Brouckere* was geslagen, de ban, dien hij plegtig gezworen had te beëindigen, door den wil van een eerlijk man verdwenen. Wij zijn, aan eenen vreemdeling onze betrijding verschuldigd, de vernietiging van het kwaad zijn bestaan; niets, dit herstellen, wederom goed maken; wij zijn tevreden daarover. Onze verachting en haat jegens hen, mogen in vollen nadruk blijven voortduren en niet verzwakt worden door den minsten zweem van erkentelijkheid."

— Onze chef van den staf, den generaal *Desprez*, van den majoor der genie *Dessin* vergezeld, vertrekt heden ter inspectie naar de gewesten van Zeeuwsch-Vlaanderen.

— De aanbesteding van fouragien voor het leger, welke gisteren moest plaats hebben, is niet doorgegaan, uit hoofde van de te lage inschrijvingen. Volgens *l'Emancipation* zou men het ontwerp hebben om de [illegible] voor het leger op eenen nieuwen voet te regelen en de welbekende *Hambrouck* vermoedelijk met het bestuur dezer dienst belast worden. Het gemelde blad schijnt in deze nieuwe regeling nog al zwarigheden te vinden.

— De zesde divisie van ons leger, of die van de Vlaanderen, waarover de generaal *Magnan* thans bevel voert, is tegenwoordig als volgt gekantonneerd: de 1ste halve brigade, zijnde Brusselsche en Luiksche burgerwachten, te Bouchoute, Isabelle, Suis, Zelzaete en Maldeghem; de 2de halve brigade, zijnde Vlaamsche burgerwachten, te Ostende, Nieuport en een bataillon aan den Hazegras, de partijgangers te Assenede; — de 1ste halve brigade linietroepen, zijnde 5 bat. van de 5e, 7e en 11e reg. te Brugge; de 2de halve brigade linietroepen, mede 5 bat. van de 6e, 8e en 12e reg. te Gent.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 5den Maart.

De koningsgezinde dagbladen, met name de *Courrier de l'Europe*, bevestigen heden dat de hertogin *van Berry*, nadat zij vernomen had, dat hare verklaring openbaar was gemaakt, zeer ernstig ongesteld was geworden. In den avond van den 2den dezer waren nog drie geneesheeren van Bordeaux ontboden, en liep aldaar het gerucht, dat er weinig hoop van behoud overbleef. Binnen een paar dagen intusschen zal waarschijnlijk de geheele toedragt der zaak worden opgehelderd en zal het blijken, welke dringende omstandigheden de hertogin tot deze bekentenis hebben genoodzaakt. De heer *de Brissac*, die een geruimen tijd te Blaye doorbragt, wordt aldaar terug gewacht.

— Gisteren en heden heeft het hof van assises alhier zich met eene zaak bezig gehouden, welke, door het talent van den redevoert, die den beschuldigden verdedigt, een dubbel belang verkrijgt. In den maand Augustus jongstleden vond de redactie der *Gazette de France* goed, om in een zaakrijk betoog het stelsel, door haar aangenomen, uiteen te zetten, dat het tegenwoordig bestuur zich ten onregte op de stem des volks bij zijnen oorsprong beriep; wijl de natie inderdaad niet was geraadpleegd, maar dat integendeel de kamer van afgevaardigden, of liever een gedeelte derzelve, sich na de omwenteling van Julij tot eene constituërende magt had opgeworpen, en zonder eenigen last hunner bijzondere committenten een gouvernement hadden gevestigd, dat met der daad geen ander beginsel had, dan hunne willekeur. Het publiek ministerie schijnt dit betoog, hoezeer na een vrij langduring stilzwijgen, voor gevaarlijk te hebben gehouden, immers de redactie is door hetzelve beschuldigd, dat zij de regten die de koning van de natie en van het charter heeft ontleend had aangetast, en het is deze beschuldiging die thans aan het oordeel van den regter is onderworpen. De aanklagt van het publiek ministerie is gisteren door den substituut van den procureur-generaal *Partarieu Lafosse* ondersteund, en voor een gedeelte door den heer *Berryer* wederlegd. De laatste heeft zich vooral op het bewijs toegelegd, dat dergelijke redeneringen, immers thans, geheel buiten het bereik eener geregtelijke vervolging moesten geplaatst worden, dat toch de revolutie van Julij op de souvereiniteit des volks gegrond, de vrijheid van beginselen als eene harer voornaamste weldaden had opgegeven, en dat alzoo ook een geheel stelselmatig onderzoek niet kon geacht worden eenige misdaad te bevatten. Hij heeft in dit betoog de onderscheidene wijzen van beschouwing, die ten aanzien van de beginselen der tegenwoordige staatkunde zoo zeer uiteen loopen, opgehaald en daarbij gevraagd, of het dan eigenlijk aan den heer *Guizot*, als den voorstander eener quasi legitimiteit of aan den heer *de Cormenin* als eenen radikalen republiekein vergund was, hunne gevoelen openbaar te maken. De wederlegging der bijzonders bezwaren, tegen eenige zinsneden van het meergenoemd artikel ingebragt, is tot heden verschoven. Na den afloop van het proces der *Gazette* zal de redactie der *National* voor eene dergelijke aanklagt te regt staan.

— Een der belangrijkste petitien, die in de vorige week aan de beide wetgevende kamers zijn ingediend, is die van den heer *Hyde de Neuville*, waarbij op de geheele afschaffing van den eed, vooral door de leden der beide wetgevende kamers aan de grondwet en het tegenwoordig bestuur af te leggen, wordt aangedrongen.

— De algemeene raad van koophandel, onder voorzitterschap van den heer *Decazes*, houdt zich sedert eenigen tijd ijverig bezig met het onderzoek naar de verbeteringen, die het stelsel van belastingen, in het belang van den handel en nijverheid konde kunnen ondergaan. [redacted] gesteld, om de [illegible] 5 pCt. der waarde te verminderen.

— De koningin, vergezeld door eene harer dochters, vertrekt aanstaande donderdag naar Brussel.

— De heer *Pozzo di Borgo* wordt reeds morgen alhier terug gewacht.

— De departementale raad van het eiland Corsika heeft besloten, op eene der openbare pleinen te Ajaccio een standbeeld van *Napoleon* op te rigten.

— Volgens den *Messager* zoude het gouvernement over de kolonie te Algiers op nieuw aan den maarschalk *Clausel* worden opgedragen.

(Het fondsen-merk der beurs van 5 dezer heden niet ontvangen.)

NEDERLANDEN.

BREDA, den 8den Maart.

— Door den heer *Dubois*, directeur der koninklijke school voor nuttige en beeldende kunsten te 's Bosch, zijn in den tijd vervaardigd twee schilderstukken, het een voorstellende de roemrijke daad van *van Speyk* en het ander die van den matroos *Hobeyn*. Het eerste dezer stukken was door den kunstenaar aan Z. M. aangeboden en het ander op Hoogstdeszelfs verlangen uitgevoerd, terwijl beide kunststukken op Zr. Ms. last in Hoogstdeszelfs gehoorzaal zijn geplaatst. Thans vernemt men, dat de heer *Dubois*, als een blijk van 's Konings tevredenheid en goedkeuring, eenen kostbaren ring, versierd met eenen grooten saffiersteen, welke met twee rijen juweelen omzet is, van Z. M. ontvangen heeft.

— Het concert gisteren avond in onzen Stads-Schouwburg door den Heer *W. H. Dahmen* van Nijmegen, geassisteerd door het muzijk-gezelschap *De Harmonie* alhier, gegeven, heeft algemeen genoegen verwekt en aan de verwachting voldaan. Gezegde kunstenaar stelt zich, voor, op zaturdag avond, zijn talent te Tilburg te doen hooren, in de zaal *Tivoli* aldaar.

— Bij de commissie tot het inzamelen van een fonds voor de strijders der citadel en op de Schelde, te Amsterdam gevestigd, is sedert hare vorige opgave van 22 l. wederom ontvangen de som van *f* 1514,59½, beloopende het totaal der bij de commissie ingekomen gelden thans *f* 98,608,97½.

De loterij ten behoeve der weduwen en weezen der gesneuvelde krijgslieden en zeelieden op de citadel van Antwerpen en de vloot, door de welwillendheid van Hare Keizerlijke Hoogheid Mevrouw de Prinses *van Oranje* daargesteld, bestaande in voorwerpen van vrouwen-handwerken, schilderijen, teekeningen, en andere kunstliefhebberijen, door de ingezetenen der voornaamste steden van het

vaderland vervaardigd, heeft de aanzienlijke som van 4000 guldens opgebragt, welke som tot nadere beschikking aan Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken, van wege Hare Keizerlijke Hoogheid is ter hand gesteld.

— De *Lynx* en andere belgische bladen houden een stuk getiteld: *Circulaire van de Beijersche ministers bij de onderscheidene hoven*, uit Munchen van den 8sten Februarij gedagteekend en onderteekend door den minister van buitenlandsche zaken *Gise*. Gezegd stuk strekt om aan gemelde diplomatische agenten de redenen te ontvouwen, waarom de baron *d'Hoogvorst* niet officieel aan het Beijersch hof was ontvangen geworden. De beginselen, die den staatkundigen gedragsregel des konings regelden, hadden de instructien voorgeschreven, door Z. M. aan deszelfs ministers op de bondsvergadering, reeds den 2den October 1831 gegeven, in de zaak van het groot-hertogdom Luxemburg. Dezelve hielden in substantie, dat de voorgestelde deeling van dat hertogdom door de bondsvergadering niet erkend moest worden, ten ware de koning groothertog en de andere tak van het huis van Nassau daartoe hunne toestemming gegeven, hadden en het verlies, voor de confederatie daaruit voortspruitende, door de inlijving van een ander gedeelte grondgebieds ware opgewogen. Het ontwerp eens scheidings-tractaat van 15 November 1831 tusschen Holland en België, door koning *Willem* nog niet aangenomen zijnde, bleef Z. M. zich houden aan zijne verklaring bij de bondsvergadering uitgebragt en besloten, zijne erkenning van *Leopold*, als koning van België, tot de volledige schikking dezer zaak uit te stellen, zoo lang hij gemeend had tot zoo lange, noch de notificatie van de komst ten troon van dien vorst, noch het berigt van zijn huwelijk te kunnen aannemen. De zaken konden in dezen toestand blijven en de koning vleide zich dat prins *Leopold*, aan de personele gevoelens Zr. Mt. regt doende wedervaren, zich daaromtrent niet misgrijpen zou, tot hij in deze verwachting bedrogen werd, door de onvoorhereidde, plotselijke zending van den baron *d'Hoogvorst*, als belgisch minister, naar Beijeren, wien men gaarne de grieve van te worden afgewezen bespaard had, maar waarin niet kon worden bewilligd, deszelfs zending niet vooruit aangekondigd zijnde en als 't ware de strekking hebbende om Zr. Ms. besluit geweld aan te doen. De heer *d'Hoogvorst* dan te Munchen gekomen, had zich door deze onverwachte hinderpalen in zeer verlegen omstandigheden bevonden en, was, na den brief van zijnen souverein aan den minister van buitenlandsche zaken te hebben overhandigd en door deze de rede zijner afwijzing vernomen te hebben, naar Weenen vertrokken, in afwachting van nadere bevelen uit Brussel. Ten slotte beveelt de minister aan de onderscheidene gezanten aan, de opregte handelwijs van 's konings gouvernement in deze te doen uitkomen. Niet overal mogt haar dezelfde goedkeuring ten deel vallen, maar men had regt te verwachten op de geheele aankleeving immers van al de leden der Duitsche confederatie, aangezien het aller regt en belang, welker verdediging de koning openlijk op zich nam, was, en er voorts buiten de beginselen van eer en regt, in deze omstandigheid door Z. M. gevolgd, in Duitschland noch zekerheid noch waarborg was voor de handhaving van het wettig bezit. — De *Courrier*, en de belgische bladen van eene andere kleur dan den *Lynx*, willen de echtheid van dit stuk in twijfel trekken.

— Den 26sten Februarij is te Merseburg, bij het afgraven van een gedeelte des wijnbergs, aan het uiterste einde van de voorstad Altenburg, ter diepte van 15 voeten onder de oppervlakte, een zeer schoon bewaard gebleven echt Germanisch graf ontdekt, met eene aan de zuidzijde digt daaraan gebouwde kleine grafstede. In beide graven zijn de overblijfsels van lijken, als ook urnen, strijdhamers en andere goederen gevonden. Verscheidene geleerden uit Halle, als ook de regerings-president *von Rochow* hebben zich den 26sten Februarij derwaarts begeven, en maatregelen genomen, om zoo wel het reeds gevondene, als hetgene wellicht nog van vaderlandsche oudheden in den schoot der aarde ontdekt mogt worden, in zekere bewaring te nemen. De eigenaar van dien grond, de ambtman *Hefftler*, heeft afstand van deze oudheden gedaan en is daarvoor schadeloos gesteld.

'S GRAVENHAGE, den 7den Maart.

In de zitting van de Tweede Kamer van heden, zijn gelezen en goedgekeurd de notulen van de zittingen met gesloten deuren van 4 en 5 Maart, waaruit blijkt, dat in de zitting van den 4den eenige leden hun gevoelen over den staatkundigen toestand des rijks hebben geopenbaard. Z. Exc. de minister van Buitenlandsche Zaken, die in de zitting tegenwoordig was, heeft daarop eenige inlichtingen gegeven, ten gevolge waarvan de kamer over het algemeen daarmede genoegen heeft genomen. De voorzitter heeft aan de leden het geheim opgelegd, omtrent de gegevene inlichtingen door den minister, alsook voorloopig over de door de leden geuite gevoelens. In de bijeenkomst van den 5den is eenige woordenwisseling ontstaan, nopens de notulen van de geheime zitting van den vorigen dag, ten gevolge waarvan zij werden verworpen met 42 tegen 2 stemmen. De veranderde redactie is met eene gelijke stemming aangenomen. De heer *van Sytsama* heeft doen aanteekenen, dat hij daaraan zijne goedkeuring niet heeft gegeven.

De commissie tot de verzoekschriften heeft bij monde van den heer *Quintus* twee verslagen uitgebragt, op petitien uit Groningen en Amsterdam, tegen de belasting op het gemaal, en ten voordeele van de in de vorige zitting aangeboden voordragt van wet tot het leggen eener belasting op buitenlandsche producten.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 5den Maart.

Van de Servische grenzen schrijft men onder dagteekening van den 17den der vorige maand: „De iver, waarmede in Konstantinopel de organisatie van reguliere troepen werd voortgezet, schijnt te verflaauwen, en de Sultan het vertrouwen in deze korpsen te hebben verloren. Men zegt dat, nagenoeg alle reguliere regimenten zullen ontbonden worden, en de dienst voortaan hoofdzakelijk door militie zal worden verrigt. Voorzeker is dit stelsel minder kostbaar, en zoude het ook meer met den geest des volks overeenstemmen, wijl men zelfs van de officieren niet meer dan personeten moed en eenig gezond verstand behoeft te vorderen. De vrede met *Mehemed-ali* schijnt intusschen zoo goed als gesloten. Een Servisch korps, dat gereed was om naar de hoofdstad op weg te gaan, heeft tegen bevel ontvangen. Vorst *Milosch* zal nu alles beproeven om in Servien de rust volkomen te herstellen, daar men hem zoo wel van St. Petersburg als van Konstantinopel schijnt te hebben aangemoedigd, om in de bestaande verschillen als scheidsman tusschen beide te komen. In Bosnien zal zulks vooral eenen gunstige uitwerking hebben, en de opstandelingen van de laatste hoop berooven, dat zij door Servien zouden ondersteund worden. Volgens brieven uit Konstantinopel werden in Perzien groote krijgstoerustingen gemaakt. Men zegt, dat de schach aan de Engelsche regering eenige bezwaren wil indienen, en zijne voorstellen deswegens des noods met geweld ondersteunen. Welk het onderwerp dier bezwaren is, is nog niet bekend, doch men verzekert, dat dezelve voor het Perzische rijk van het grootste gewigt zijn. *(Augsb. Zeit.)*

— Uit Berlijn schrijft men van den 28sten der vorige maand, dat behalve den kommanderenden generaal in de Rijn-provincien, *V. Borstell*, onderscheidene andere hoofdofficieren aldaar waren vereenigd, om, zoo men zegt, te beraadslagen, over eene aanstaande aanmerkelijke vermindering van het leger, welke in Pruissen door het stelsel van den landweer, veeleer dan in eenigen anderen staat, kan worden ten uitvoer gebragt. Die vermindering zoude vooral bij de infanterie plaats vinden, waarvan het effectief nagenoeg op de helft moest worden terug gebragt. De dienstijd der kavallerie, welke tot nu toe op drie jaren was bepaald, zoude daarentegen verlengd worden, omdat de ondervinding had geleerd, dat deze tijd niet voldoende was, om goede ruiters te vormen. Eindelijk zouden onderscheidene regimenten huzaren in dragonders worden verwisseld, daar men meer en meer van het voordeel der dubbele dienst van dit wapen overtuigd werd.

— De verschillen tusschen onderscheidene bondsstaten over de handelstraktaten en de vraag, in hoe verre deze kwestie door de diplomatie of door eene regterlijke uitspraak moet beslist worden, schijnen in de bondsvergadering zeer onderscheiden te worden beoordeeld en zelfs tusschen de voornaamste leden tot een merkelijk verschil te hebben aanleiding gegeven. Intusschen zouden er gewis geene pogingen gespaard worden om den twist te beslechten.

— Volgens den *Hanauer Zeitung* zoude eindelijk de vergadering der Keur-Hessische standen in de volgende week geopend worden. Het gouvernement had aan de permanente commissie te kennen gegeven, dat men bereid was, aan zoo vele openbare ambtenaren de vereischte toestemming te verleenen, dat het getal, bij de grondwet gevorderd om te kunnen beraadslagen, werd aangevuld.

Koersprijs der Effecten, te Amsterdam.

DONDERDAG 7 Maart 1833.

Nederlanden, Werkelijke schuld, 2½ pCt.		f 45⅝	à 46⅛	46
Uitgestelde schuld.		10⅞	à 11	
Kasbiljetten.		18⅜	à 19	19
Amortisatie Syndicaat, 2½ pCt.		77⅝	à 78⅛	78
Idem idem, 3½ pCt.		61⅜	à 62⅛	62
Oorlogs-lasten 1830 à 5 pCt.		97	à 97⅛	97
Vrijw. geldl. 1831 à 6 pCt.		101⅛	à 102	101
Nieuweldem. 1832 à 5 pCt.		84⅜	à 85	85
Schatkistbiljetten, 6 pCt.		100⅜	à 101	101
Handel-Maatschappij, 4½ pCt.		86⅛	à 87	86⅛
Frankrijk, inschr. op 't Grootboek 5 pCt.		79⅝	à 80	79⅝
Rusland, Bij *Hope en Comp.*, 5 pCt.		97	à 97⅛	97
Bij dezelfde 18/25, 5 pCt.		98⅛	à 98⅜	98
Spanje, Certific. Amstb. 5 pCt.		66⅛	à 67	66⅝
Dezelfde 3 pCt.		44	à 45⅛	44⅝
Uitgestelde schuld		13⅜	à 14⅛	14

UIT DE HAND TE KOOP.

Eene welbetimmerde TJALK groot 82 Ton wijd 16 voet met deszelfs Zeilen en verder toebehooren, ligt aan de Turfkaai alhier, den tijd van *veertien* dagen tot ieders bezigtiging, te rekenen van heden tot en met den 14den Maart, thans bevaren wordende door F. S. DE JONG.

* * * Met 1°. Mei 1833. *Te Huur*, een BURGERHUIS, * bestaande in 4 Bovenden-Vertrekken; Boven-Kamer, Zoldering, ruim ACHTERHUIS, Keuken, Kelder, Plomp en Tuin, staande en gelegen te *Engelen*, aan den Dijk de *Dieze*, ¾ uur van *'s Hertogenbosch*, in de nabijheid der Hervormde Kerk. Te bevragen bij J. DE WAAL, Kostschoolhouder aldaar, Brieven *franco*.

* * * Men verlangt op een Kantoor der Registratie en Domeinen, * in de Provincie *Noord-Braband*, een bekwaam PERSOON als *eerste* Klerk; men kan op eene goede bediening staat maken; adres onder Letter P Z bij de Boekhandelaars H. PALIER & ZOON, te *'s Hertogenbosch*, Brieven *franco*.

* * * De ondergeteekende W. PIETERSE, gepatenteerd * Commissionair te *Goes*, op de Beestenmarkt, Letter B, n°. 48, adverteert, dat bij hem zeer geschikte waarborgen, en verkrijgbaar zijn, PLAATSVERVANGERS voor de Nationale Militie en Schutterijen, zoo voor den 2e als 1e Ban derzelve op zeer solide voorwaarden.

Informatien te bekomen te *'s Bosch*, bij de *Librie* in de Zwaan; te Rozendaal bij den Heer Notaris Bemeo; te Thiel bij de Wed. van Hoevel; buiten Rotterdam tegenover, op de Veemarkt, bij Mevrouw des Heer.

Verhuurt ook alle soorten van BILTUIGEN en PAARDEN te *Goes*, wijk B, n°. 48, en verzekert zijne Begunstigers, van prompte civiele bediening.

Passagiers en Reizigers aan onderscheidene Veeren, of met Stoomboten aankomende en Rijtuigen verkiezende, gelieve de zorgen dat enkele dagen te hebben schriftelijk kennen te geven aan den ondergeteekende, ten einde voor de afhaling te kunnen zorgen.

W. PIETERSE,
Op. Commissionair.

Te Breda bij BROESE & Comp. Boekdrukkers en Boekverkoopers.